

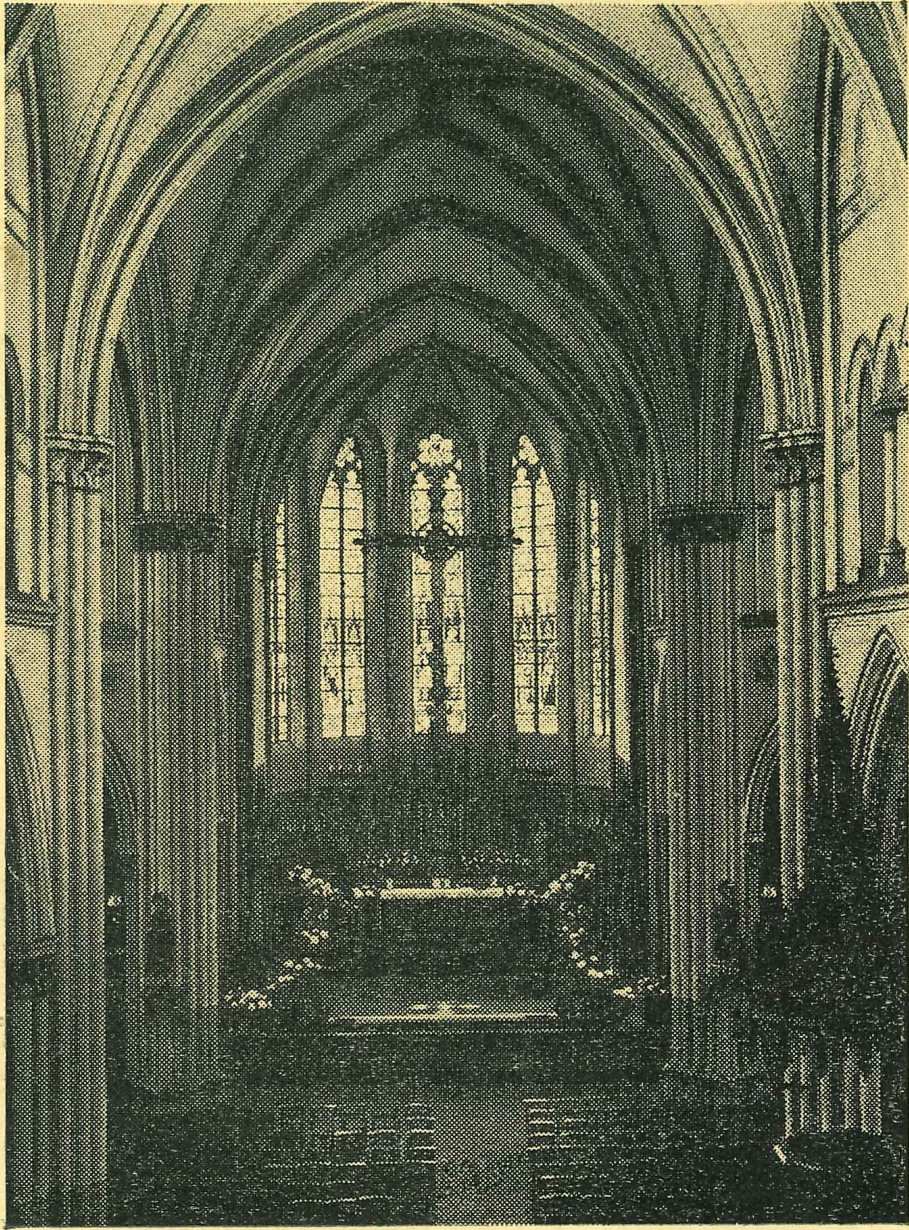

Haaltert verwacht U!

ZIJN TOREN.   ZIJN BEIAARD,

15 MEI 1955.

Binnenzicht der kerk

Over lichte en donkere dagen,
Hoort mijn zingen, hoort mijn klagen,
Droogt uw tranen, draagt uw lot;
's Mensen leven, streven, strijden,
Juichen, jublen, twijflen, lijden,
't Komt al uit de hand van God.

H.B.

LAUDATE DOMINUM IN CYMBALIS BENE SONATIBUS.
LOOFT DE HEER BIJ WELLUIDEND KLOKKENSPEL.

Op Zondag 15 Mei 1955

Plechtige ingebruikname
en inspelings van de

NIEUWE BEIAARD

in de

Parochiekerk van Haaltert

Beiaardbespelingen
door Meester Staf Nees.

LAUDATE DOMINUM IN CYMBALIS BENE SONATIBUS.
LOOFT DE HEER BIJ WELLUIDEND KLOKKENSPEL.

Op Zondag 15 Mei 1955

Plechtige ingebruikname
en inspelning van de

NIEUWE BEIAARD

in de

Parochiekerk van Haaltert

Beiaardbespelingen
door Meester Staf Nees.

MIJN HART IS ALS EEN KLOK...

Eeuwen lang was de ziel van een parochie: Gods tempel met zijn toren uitpriemende boven de daken en de bomen als een vinger naar de hemel. Als brand en «hemelvier» hem vernielden werd hij weer opgebouwd in geloof en in liefde, en van daar uit bonsde de bronzen stem van de toren in vreugde en in rouw; en die van Haaltert waren fier op hun klokken die met een brede kadans en met rithmische forse gelijkmatigheid beierden en galmden over de dorpen, kilometers ver in de ronde; de boeren staken de kop in de lucht en luisterden blij en trots naar het bronzen hart van hun toren dat bonsde, juichte of weende. De overweldiger kon wel de klokken roven... hun stem doen zwijgen, nooit. Ze galmen weer als vroeger, ze zijn de ziel van de mooie spitse toren van Haaltert's kerk.

Om samen God te loven,
Hier zongen wij weleer;
De Vijand kwam ons roven,
En Haaltert bracht ons weer.

In de Meimaand van dit jaar zal onze toren zingen. In de rei van de honderde zingende torens uit Vlaanderen, waaruit het gebeier en het geklep der klokken en klokjes als een klankenfontein valt tussen de daken en huizen der mensen zal ook Haaltert's toren mee juichen voortaan. De oude volksliederen en de kunst der grote meesters zullen als een klankenweelde vallen tussen onze straten en bomen en vooral nazinderen in het hart en ziel van onze mensen: «een beetje schoonheid is een vreugde voor elk».

Jubelt voortaan, bromstemmen onzer zware klokken, beiert mee, stemmen van klokje «Ons Lieve Vrouwe ghenamt ter Heyden», klokje «H. Aldegondis», klokje «Collegiaal Kapittel», klokje «Onse Lieve Vrouwe van Branteghem», klokje «H. Florentius», tril mee alle klokjes en klepels tussen de oude torenmuren. Brengt een stukje vreugde en schoonheid van de hemel tussen ons en leert onze mensen luisteren naar de vreugde die niet van deze aarde is.

VOLKSINSTRUMENT

Wanneer een flinke Beiaardier de handen aan het luchtklavier zal slaan, dan pas zal de toren een levend wezen worden, dan laat hij zijn mooiste liederen op kunstvolle wijze in de harten der mensen druppelen, dan kan hij groots zijn en teder, melankoliek en geestdriftig, blij en droefgeestig.

Hij leeft mee en zingt van het wel en wee der inwoners, nergens klinken onze volksliederen mooier, dan wanneer zij van de toren speels komen gedarteld.

En wat een opluistering kan een goede beiaard brengen bij kerkelijke Feest- en Hoogdagen. Elk feest weet hij met gepaste liederen te omkransen. Dan is de beiaard het «Volksinstrument» het «Bindingselement» bij uitstek, dat door zijn eigen speciaal karakter geroepen is, om ons volk in schoonheid te dienen en op te voeden.

Moge deze beiaard zijn lied van vrede en welzijn doorheen vele eeuwen tot Godes lof en tot reiner kunstgenot der bevolking zingen.

Staf NEES.

DE BEIAARD

Deze beiaard telt 44 klokken, de drie grote klokken inbegrepen. De grootste beiaardklok, genaamd O.L.Vrouw ter Heyden, weegt 165 kgr.; de tweede, H. Aldegondis, 115 kgr.; de derde, O.L.Vrouw van Brantegem, 95 kgr. en de kleinste 10 à 15 kgr.

Het handklavier heeft 48 toetsen en het voetklavier 22.

De klokken werden gegoten door de firma Marcel Michiels Jr te Doornik. Het geheel werd op voorbeeldige wijze uitgewerkt onder het advies van Meester Staf Nees, Stadsbeiaardier en Bestuurder van de Beiaardschool te Mechelen.

PROGRAMMA DER FEESTELIJKHEDEN

- 9,30 u. **LUIDEN DER KLOKKEN.**
- 10 u. **PLECHTIGE HOOGMIS.**
Na de Hoogmis: **EERSTE BEIAARDBESPELING**
door Meester **STAF NEES**:
- 1- Preludium voor de inhuldiging van de nieuwe beiaard van Haaltert Staf Nees
Opgedragen aan Z.E.Heer F. BUCKENS, Pastoor.
  - 2- Rubensmars en Beiaardlied Peter Benoit
  - 3- Eerste pogingen van onze jonge beiaardier.
  - 4- Geestelijke liederen:
    - a) Lauda Jerusalem
    - b) O Kerk van twintig eeuwen J. Lemmens
    - c) Aan U, o Koning der eeuwen J.J. Verhulst
  - 5- Variaties voor beiaard over het lied: Staf Nees
« 't Ros Beyard doet zijn ronde »
  - 6- Allerlei beiaardliederen begroeten hun nieuwe collega:
    - a) De vier Aymonskinderen (Mechelen)
    - b) Hasselts Meiliedeken (Hasselt)
    - c) Valeureux Liégeois (Luik)
    - d) Het cariljon van Duinkerke (Fr. Vlaanderen)
    - e) Tuindaglied (Ieper)
    - f) 'l Doudou (Bergen)
    - g) De beiaardspeler
    - h) Reuzenlied
  - 7- Fantasia over bekende Haaltertse volksliedjes.
- 14,30 u. **LUIDEN DER KLOKKEN.**
- 15 u. **GROTE PROCESSIE** ter ere van de H. Aldegondis
Tijdens de Processie worden op de beiaard allerlei geestelijke liederen gespeeld.
PLECHTIG LOF en Verering van haar H. Relikwieën
- 16,30 u. **TWEEDE BEIAARDBESPELING**
door Meester Staf Nees:
- 1- Preludium voor de Inhuldiging van de nieuwe beiaard van Haaltert Staf Nees
  - 2- Andante Catabile, voor beiaard Jef Denyn

ZO IS HAALERT.

Haaltert is een van de volkrijkste en bedrijvigste gemeenten van het land van Aalst. Men vindt er ook menig mooi hoekje, en alhoewel het niet rijk is aan historische monumenten, toch heeft het 'n geschiedenis die even interessant als bewogen kan genoemd worden. Het had de eer een kapittel van kanunniken binnen zijn muren te hebben — die later tot hun groot spijt, verhuisden naar Aalst. Eerwaarde Heer J. De Brouwer is de veelbelesen historicus van dit zo bonte als bewogen verleden van dit dorp.

Voor 't oogenblik is het voornaamste monument dat Haaltert bezit en dat zijn trots is: de prachtige 19de eeuwse gotische kerk, ruim en luchtig. Buiten omstuwd door enkele oude burgershuizen uit de vorige eeuw, die het als het ware omprangen en beletten dat de zwierige lijn van de bouw tot haar recht komt. Binnen is de kerk een pareltje van neogothiek met zijn speelse lijnen opwaarts als handen in gebed — luchtig en zonder één wanklank met al zijn pijlenbundels en zwierige triforiums naar omhoog schietend — prachtig zondoorstraalde koorvensters — een heerlijk sieraad maar ook een kostbare erfenis van onderhoud — verder heel het prachtige kerkmobilair dat met zijn pinakeltjes en gotische bogen een wondermooie harmonie vormt met dit heerlijke en gedurfde kerkgebouw.

De patroon van de kerk is St^t Gaugericus, en Haaltert kende vroeger het zeer populaire Sint Goriksfeest; in de 18de eeuw was er rechts van de steenweg een put, de Gorikspuit genaamd, en met kermis vergaderde telkens en grote menigte rond die put. Een persoon werd uitgeloot of betaald om in die put af te dalen, de sukkelaar moest dan op eigen krachten er maar uit geraken. In 1830 werd dit gebruik om begrijpelijke redenen verboden. Sinds onheuglijke tijden heeft ook te Haaltert een jaarlijkse begankenis plaats de zgn. Vlasmis om door de voorspraak van de Heilige Laurentius een goede oogst af te smeken. Te Haaltert is het vlas verdwenen en de beeweg ook. De nieuwe devotie voor St Aldegonde, wier beeld in de kerk vereerd wordt tegen kanker en besmettelijke ziekten met de hierbij aansluitende prachtige Zomer-begankenis, heeft wel de vlasmis een andere betekenis gegeven, maar hem tevens gered van verval en ondergang.

Het nieuwe gemeentehuis werd gebouwd in 1902. Een sie-
raad voor Haaltert zijn zijn prachtige wijk-kapellekes, vooral
de wondermooie Vlaamse Renaissance kapel van O.L.V. ter
Heyden aan het kerkhof en het gotische kapelleken op den Briel
naast de oude, thans verdwenen Walput.

Wijdvermaard is de «Topmolen» die heel de streek beheerst
en aan zijn voet gelijk staat met het kruis van de kerk. Voor
het ogenblik staat hij daar naakt en onttakeld, als een vergane
grootheid. Een wandeling naar de Watermolen of de Molenbeek,
Wijk Gotegem — brengt ons telkens veranderde vergezichten,
holle wegen, lage hoevetjes, tronkenlanen en de wilde natuur-
pracht van de watermolen en de kronkelende molenbeek.
Zo is Haaltert...

Een dorp met een rijk verleden... waar veel schoons ver-
dween door de brand van 1869 die de oude kerk totaal vernielde
met haar kunstschaten.

Een dorp met 'n toekomst, dat elk jaar groeit. Veel wordt er
gebouwd, en vele jonge gezinnen zijn de belofte van morgen.

Moge het een volk blijven, dat zoals vroeger in schoonheid
leefde en de blik naar omhoog hield.

OPSCHRIFT DER KLOKKEN.

KLOK 1.

H. GAUGERICUS : 852 Kgr

Peter: Heer Bⁿ Paul de Sadeleer.

Meter: Mevr. B^{nes} Marie Josse.

OPSCHRIFT:

Over leven over dood,
Yaart mijn bronzen stem;
'k Juich in vreugde, ik storm in nood,
Gloria en Requiem.

KLOK 2.

H. LAURENTIUS : 1.256 Kgr

Peter: Heer Robert Bauwens.

Meter: Mevr. Germaine Scheerlinck.

OPSCHRIFT:

Om samen God te loven,
Hier zongen wij weleer;
De Vijand kwam ons roven,
En Haaltert bracht ons weer.

KLOK 3.

Mijn naam is MARIA: 1.896 Kgr
Peter: E.Heer August Van der Mijsbrugge
Meter: Mej. Marguerite Lauwereys.

OPSCHRIFT:

De stervling die mij hoort,
Telt mee den vluggen tijd;
Tevreden of gestoord,
Mijn luiden jaagt elk voort,
Naar eigen eeuwigheid.

VAN DE KLOKKEN...

Voor het Angelus luiden:

Dees klokke is 't, die genegen
Ons «Ave» zingen zal;
Maria laat uw zegen,
Uw zegen op ons al.

P. S.

Voor een grote klok:

Ik roep U alle dagen,
Met bronzen stemme: Bom!
In jublen of in klagen
Is 't Christus stemme: Kom!

P. S.

Voor St Laurentius:

Door 't gloeien van de vuren
Werd ik aan God gewijd.
Ik wijs door 't slaan der uren
De weg naar de eeuwigheid.

P. S.

HOE ER IN HAALTERT GELUID WORDT.

Op Hoogdagen, processie en aankondiging der Hoogmis

Klok: Maria — 1.896 Kgr.

Op Zondagen

Klok: H. Laurentius — 1.256 Kgr.

In de week en Angelus

Klok: H. Gaugericus — 852 Kgr.

Bij begrafenis

Klokken: Maria — Laurentius — Gaugericus.

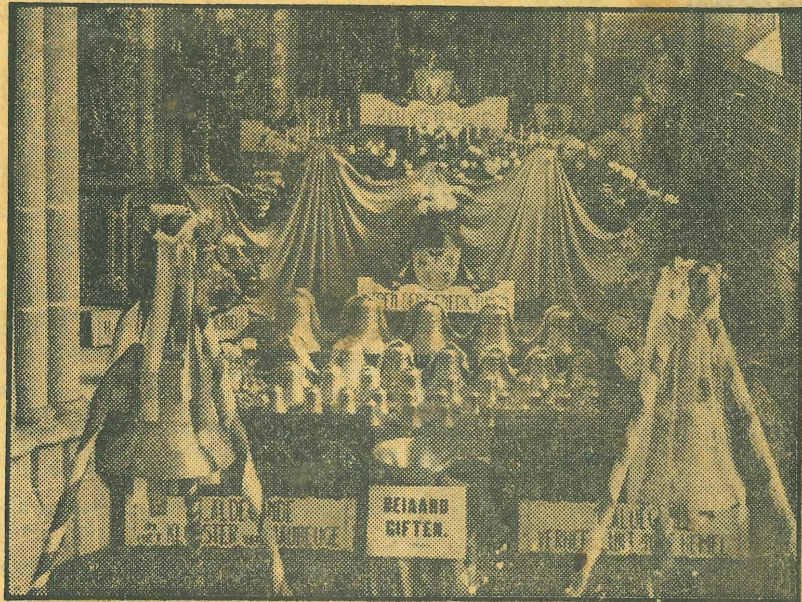

H. LAURENTIUS
gered uit de kerkbrand van 1869.

Voor de Beiaard van Haaltert en voor de
Wijdings- en Inhuldigingsfeesten hebben
vele personen zich verdienstelijk gemaakt.
Aan allen onze oprechte dank.

Zondag 15 Mei is Haalttert in feest ! Om 11 u. bespeelt Staf Nees de nieuwe beiaard. Deze zal vier en veertig klokken tellen, waaronder drie grote bassen en verder de hele gamma. In de namiddag gaat de bekende processie uit ter ere der H. Aldegonde. Vanaf 4.30 u. wordt het een beiaardfestijn met Staf Nees en andere meesters !

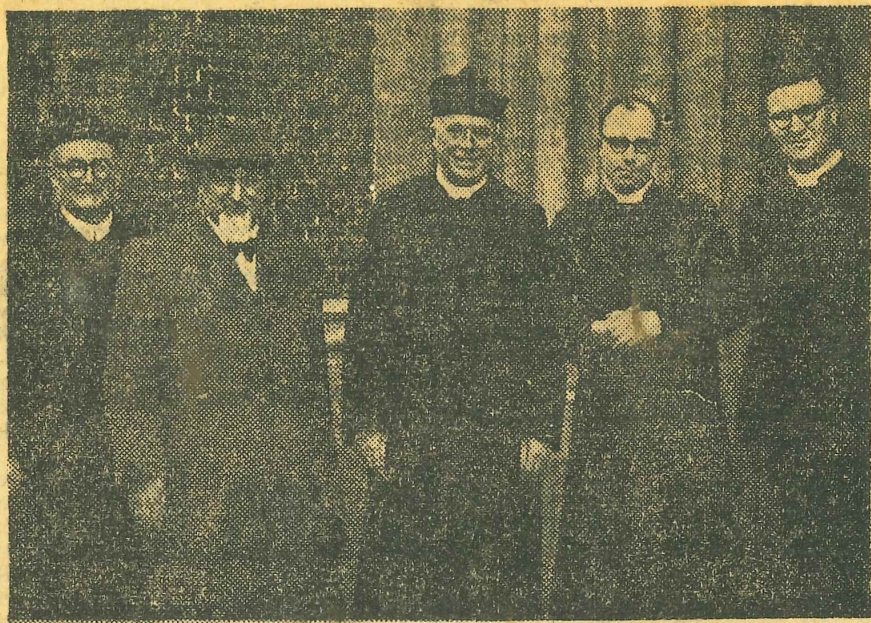
SAMENSTELLING BEIAARD TE HAALTERT

Nr	Toon	Klaviernoot	Doorsnede	Gewicht
1	RE	SIb		1896 kgr
2	MI	DO		1265
3	FA kruis	RE		852
Deze 3 zijn de bestaande luidklokken.				
4	MI	DO	62 cm.	165
5	FA kruis	RE	56	115
6	SOL	MIb	53	95
7	LAB	MI	50	82
8	LA	FA	48	75
9	SIb	SOLb	45	65
10	SI	SOL	43	54
11	DO	LAB	42	50
12	REb	LA	40	45
13	RE	SIb	38	40
14	MIb	SI	36	35
15	MI	DO	34	30
16	FA	REb	33	28
17	SOLb	RE	32	25
18	SOL	MIb	30	22
19	LAB	MI	29	20
20	LA	FA	28	18
21	SIb	SOLb	27	16
22	SI	SOL	26	15
23	DO	LAB	25	13
24	REb	LA	24	12
25	RE	SIb	23	11
26	MIb	SI	22	11
27	MI	DO	21	10
28	FA	REb	20	10
29	SOLb	RE	20	10
30	SOL	MIb	20	10
31	LAB	MI	20	10
32	LA	FA	20	10
33	SIb	SOLb	19	10
34	SI	SOL	18	10
35	DO	LAB	18	10
36	REb	LA	18	10
37	RE	SIb	18	10
38	MIb	SI	17	10
39	MI	DO	17	10
40	FA	REb	17	10
41	SOLb	RE	18	10
42	SOL	MIb	18	10
43	LAB	MI	19	10
44	LA	FA	19	10

Totaal gewicht **5235 kgr**

Staf Nees huldigde nieuwe Beiaard van Haaltert in

Staf Nees met E.H. Pastoor Buekens, de EE. HH. Onderpastoors Bosteels en Moortgat en E.P. Joos, redemptorist, gekiekt aan de ingang der kerk.

Wij dachten Zondag te Haaltert ongewild aan Hullebroeck's lied « Als 't vaantje wappert, beiaardier... », omdat het heel de blijde stemming vertolkte van die schone dag. Hoog aan de toren flapten lange wimpels in de sterke wind, tal van vlaggen wapperden aan de huizen, uit de prachtige kerk ruisten ons machtige orgeltonen tegen en helle belklanken van kermismolens klonken ons in de oren. En straks zou die feestelijke atmosfeer nog toenemen wanneer de tientallen grotere en kleinere klokken van de spiksplinternieuwe beiaard aan het beieren zouden gaan. Ja, in deze volkrijke gemeente werd Zondag een klokkenspel met, juist geteld, drie grote, reeds bestaande klokken en een en veertig kleine ingehuldigd en ingespeeld want haast heel de dag werd het dorp overgoten met speelse muziek uit de kerktoren.

Staf Nees, stadsbeiaardier van Mechelen en opvolger van de roemrijke Meester Jef Denijn, als directeur van de enige beiaardschool in de wereld, was van 's morgens met zijn liefvallige gade, en de h. Van Stappen, insgelijks beiaardier uit de aartsbisschoppelijke stede, ter plaatse. Hij hield trouwens reeds het orgel tijdens de plechtige Mis die door het plaatselijk zangkoor met polyphonische zanguitvoeringen werd opgeluisterd. Staf Nees moort bij de inhuldiging van een beiaard en hij en E. H. Buekens, pastoor, de grote pro-

motor, toonden zich als twee zielsgelukkige mensen, wie het aan te zien was dat ze in hun nopjes waren. Een fotootje waar ze naast elkaar stonden mocht zeker niet ontbreken.

Almeteens een paar indrukwekkende bonzende slagen van de grote klok, dadelijk gevolgd van een zwierige reeks van frisse klaterende klanken. De h. Nees zette het eerste beiaardconcert in met een prelude opgedragen aan E. H. Buekens. Het vervolgde met een gevarieerd programma waarbij de Rubensmars, geestelijke liederen, allerlei specifieke beiaardliederen uit verschillende steden van het land en ten slotte een fantasia op Haaltertse melodieën ten gehore gebracht werden. Ook de h. De Meyer, toekomstig beiaardier van Haaltert, en sinds een paar maanden leerling aan de beiaardschool van Mechelen, liet reeds horen wat hij er op die korte tijdspanne van af gebracht had.

In de loop van de namiddag zou de nieuwe beiaard aan alle sceptici reeds bewijzen waartoe hij bestemd was, nl. de opulstering van feestelijkheden. Tijdens de schitterende en met nieuwe groepen aangevulde processie ter ere van de H. Aldegonde, die hier tegen de kanker aangeropen wordt, galmde uit de toren een krans van geestelijke liederen in éénklank met de gebeden der gelovigen, om de hemelse zegen af te smeken over diep menselijke nood.

Na deze godsdienstige plechtigheid, die door een talrijke menigte bijgewoond werd, zou de koning van de Vlaamse beiaardiers met heerlijke Marialieder opnieuw van zijn klaviervaardigheid met handen en voeten getuigen. En na hem kwamen toen nog andere beiaardiers aan de beurt: Gebruers van de kathedraal van Antwerpen, Van Stappen van Mechelen, Drossens van Lokeren en Mangelinckx van Edingen. Zij brachten als het ware de groet van hun klokkenspel aan hun jongste broer van Haaltert.

Alle goei dingen bestaan uit drie, zei Staf Nees, en 's avonds besteeg hij weer de toren om hem nog eens te laten zingen en zinderen van feestvreugde. « De Vlaamse Leeuw » klonk als zijn afscheidsgroet aan Haaltert, dat hem een gelukkige dag had bezorgd en dat nu naast Mechelen, Aalst, Gent en andere Vlaamse steden ook een beiaard heeft.

De komende generaties zullen over deze verwezenlijking met fierheid spreken.

Haaltert Kerk.

